

Spreuken 10 22 – Bidstond voor gewas en arbeid

Liturgie

- Inleidend orgelspel
- Welkom, mededelingen, kaars, gebed - Walter
- Gezongen votum, groet, gezongen amen
- *Psalm 62:1,4,5 (Nieuwe Psalmberijming)*

Bij God alleen kom ik tot rust.
Stil word ik mij ervan bewust
dat Hij, mijn redder, mij zal sparen.
Hij is de rots van mijn bestaan,
de burcht die ik mag binnengaan.
Voor vallen zal Hij mij bewaren.

In al mijn nood is God dichtbij;
mijn redding en mijn eer is Hij,
de rots, de toevlucht in mijn leven.
Mijn volk, vertrouw Hem toch altijd!
Je zorgen kun je bij Hem kwijt.
Hij zal ons zijn bescherming geven.

Een mensenkind is maar een zucht,
gewichtigheid niet meer dan lucht
wanneer de Heer een mens gaat wegen.
Vestig je hoop niet op geweld;
verkoop jezelf niet aan je geld,
al heb je nog zo veel gekregen.

- Gesprek over de laatste strofe (in tweetallen)
- Lezing: Spreuken 10:22

²²Alleen de zegen van de HEER maakt rijk,
zwoegen voegt daar niets aan toe.

- Stilte
- Overdenking
- *Psalm 127:1,2 (Nieuwe Psalmberijming)*

Wanneer de HEER het huis niet bouwt,
heeft al je ploeteren geen zin;
het metselwerk stort zomaar in.
Wanneer de HEER de wacht niet houdt,
de stad niet tegen kwaad beschut,
heeft waken op de muur geen nut.

Al sta je voor het licht wordt op
en werk je 's avonds laat nog door,
al gaan je zaken altijd voor,
het blijft maar vruchteloos getob –
zijn lievelingen zegent Hij:
volkomen vredig slapen zij.

- Gebed

God van de gerechtigheid die uw Woord nakomt,
die ons de aarde geeft om haar in liefde te dienen en te bewaren,

Zegen onze oren om uw bedoelingen te verstaan
en te horen wie uit het onrecht in de wereld een beroep op ons doen.

Zegen onze handen om van U te ontvangen wat wij nodig hebben,
om anderen nabij te kunnen zijn en te bemoedigen.

Zegen onze ogen om uw ontferming over ons te zien
en zo in barmhartigheid mensen op te merken.

Zegen onze voeten om in de navolging van Christus
gerechtigheid en vrede te brengen,
opdat mensen hoop vatten en weer vertrouwen
vinden.

Eer aan de Vader en aan de Zoon,
en aan de Heilige Geest.
Zoals het was in het begin
en in de eeuwen der eeuwen,

amen

- Collecte
- *Gezang 160*

Vers 1: Groot is uw trouw o Heer, mijn God en Vader.
er is geen schaduw van omkeer bij U.
ben ik ontrouw, Gij blijft immer de zelfde,
die Gij steeds waart, dat bewijst Gij ook nu.
Groot is uw trouw o Heer,
groot is uw trouw o Heer
iedere morgen aan mij weer betoond.
Al wat ik nodig had, hebt Gij gegeven.
Groot is uw o Heer, aan mij betoond.

Vers 2: Gij geeft ons vrede, vergeving van zonden,
en uw nabijheid, die sterkt en die leidt:

Kracht voor vandaag, blijde hoop voor de toekomst.
Gij geeft het leven tot in eeuwigheid.
Groot is uw trouw o Heer,
groot is uw trouw o Heer
iedere morgen aan mij weer betoond.
Al wat ik nodig had, hebt Gij gegeven.
Groot is uw o Heer, aan mij betoond.

- Zegen, gezongen amen
- Uitleidend orgelspel

Overdenking

Lieve mensen,

De spreukendichter houdt van scherpte en helderheid. De tekst van vandaag is echt een extreme uitspraak. Dat woordje 'niets' bijvoorbeeld. Dat kraakt en piept en schuurt in mijn hart. Het woordje 'alleen' trouwens ook.

Juist omdat het schuurt laat zo'n tekst als deze me niet los. Wat wordt hier gezegd? Wat biedt de Bijbel mij hier? Nou, ik zie in ieder geval 3 dingen. Namelijk troost, relativering en aansporing. Die drie lijnen wil ik kort uitrollen.

Troost

Je leven kan soms zwoegen zijn. Ploegen op rotsen. Je merkt niet veel resultaat van je inspanningen bijvoorbeeld. Of je gaat aan je gezwog ten onder. Best wat mensen raken burn-out of overspannen. Voelen zich niet zinvol op hun werk.

De verwachtingspatronen zijn ook hoog. Je bent zelf verantwoordelijk voor je welbevinden. Jij moet je leven maken. De ultieme baan moet je grote bevrediging geven. Als dat niet lukt voel je je ook een mislukking. Jij hebt het niet gemaakt. Dat klinkt bijna als: jij hebt het niet gered.

En zo zijn er in en rond je werkzame leven allerlei krachten die je beïnvloeden. In de maatschappij en in jezelf. Stemmen die je soms opjagen, soms neerdrukken. Slavendrijvers, die ongenadig hard met je afrekenen. Alsof jouw economische productie je waarde bepaalt.

Zing maar een toontje hoger, zegt Prediker. Uiteindelijk is jouw zwoegen, jouw geploeter niet maatgevend. Brengt je ook niet het ultieme geluk. Je mag leven van genade. De HEER zegent jou voor alles uit. En Jezus zegt: kom bij mij, als je vermoeid bent of belast. Ik zal je rust geven.

Relativering

Het kan ook zijn dat het je voor de wind gaat. Je hebt een heerlijke baan, de zingeving komt van alle kanten naar je toe. Je werk draagt bij aan je welbevinden en je komt opgewekt thuis. Je hebt het goed voor elkaar. En natuurlijk besef je dat je geluk hebt, dat het zo gaat. Tegelijk is er een stemmetje in je achterhoofd dat je vertelt dat geluk maakbaar is. En dat jij door jouw inspanningen zo ongelooflijk veel krijgt.

Je voelt je werk misschien niet eens als zwoegen. Zo gemakkelijk gaat het je af. Je houdt er ook van om je fors in te spannen. En veel tijd in je werk te investeren. Je bent in de kracht van je bestaan. En dat is mooi. Daar zegt God helemaal niks van. Het is goed om je gaven te gebruiken en carrière te maken. Maar denk niet dat je het daarmee gemaakt hebt.

Zing maar een toontje lager, zegt Prediker. Uiteindelijk is het niet jouw zwoegen dat je zover brengt. Het is de zegen van de HEER. HEER, met hoofdletters. De beloftevolle God, betekent dat. Die belofde heeft bij je te zijn en voor je te zorgen. Dat doet Hij ruimschoots. Zeker. En dát is wat jou rijk maakt. Wees dankbaar dat je veel energie en inspiratie gekregen hebt. Maar sla jezelf niet op de borst. En denk niet stiekem dat je geluk maakbaar is.

Aansporing

We hebben het in de voorbije tijd al vaker gehad over het verschil tussen zegen en succes. Deze tekst uit Prediker heeft niet de bedoeling, dat je lui achterover gaat zitten. God zegene de greep. Nee, in vers 4 staat bijvoorbeeld 'Luie handen maken arm, ijverige handen brengen rijkdom.' In het Nieuwe Testament schrijft Paulus ook ergens: 'wie niet wil werken, zal ook niet eten'. (2 Tess.3:10) Dat was geschreven aan mensen die dachten: Jezus komt snel terug, dus laten we gaan zitten afwachten. Zo werkt het dus niet.

Het is goed je in te spannen, maar denk niet dat daar je zegen van afhangt. En als je succes hebt, ontvang het dan als zegen. Als God veel *aan* jou geeft, dan wil Hij ook heel veel *door* jou geven. Aan anderen. Dat is precies het verschil tussen zegen en succes. Zegen betekent dat je weggeeft en anderen er in laat delen. Dat is waar Prediker ons dus toe aanspoort. Om niet voor jezelf en op jezelf te leven. De mensen en de schepping om je heen te laten delen in wat jij door je zwoegen vergaart.

En dus mag je bidden om voorspoed en welbevinden. Om een goede baan en inspirerende werkervaring. Om een mooie carrière en goed gebruik van je gaven en talenten. Niet als doel op zich. Maar om de rijkdom van Gods zegen verder te laten reiken dan jouw eigen leven en peergroup.

Zing op hoge en lage toon, zegt Prediker dus tegen ons. Doe dat samen, hier midden in de stad. Te midden van mensen die zitten te springen om zegen. En laat vervolgens je hart spreken. God spoort je in deze tekst aan. Zwoeg gerust en ervaar het als zegen dat je de mogelijkheden krijgt. Dank God. Deel uit.

Amen